

Marczell György síremlékének avatása

2007. június 28-án került sor a Farkasréti temetőben Marczell György (1871–1943) egykori igazgatónk új síremlékének avatására. Az alábbiakban közreadjuk az egész eljárásban kiemelkedő szerepet játszó Varga Miklós ott elhangzott megemlékezését. (A szerk.)

A Nemzeti Kegyeleti Bizottság javaslatára 2001-ben megjelent rendelet lehetőséget biztosított, hogy figyelmünket ráirányítsuk régi nagyjainkra. Az Országos Meteorológiai Szolgálat részéről Zách Alfréd és Simon Antal javaslatára a Szolgálat és a Meteorológiai Társaság támogatásával a Farkasréti temetőben Marczell György és Dési Frigyes sírhelyeinek védeltségét kérelmezték. A védeltségi kérelmet 2002 novemberében jóváhagyták. Mikor megkerestem Marczell György sírját, sajnos eléggé elhanyagolt állapotban találtam. Kértem Szolgálatunk elnökét, Dunkel Zoltánt, ha megkaptuk a sír védeltségét, akkor illő lenne egy síremléket állíttatni, mivel Marczell Györgynek élő hozzátartozóját nem sikerült találni. Kérelmem pozitív elbírálást kapott, és amint látjuk, méltó síremléket kapott.

Marczell György, aki hatodik igazgatója volt az Országos Meteorológiai és Földmágnességi Intézetnek, igen termékeny életutat tudhatott maga mögött. 1894-ben került az Intézetbe és Konkoly-Thege Miklós igazgató

gyorsan felismerte képességeit. Külföldi Obszervatóriumokba küldi tanulmányútra. 1900-ban az Ógyalla-i m.kir. Meteorológiai és Földmágnességi Obszervatórium vezetője, melyet Konkoly és Marczell tervei alapján építettek fel. Róna Zsigmond 1912-ben a Bajor Meteorológiai Intézetbe Schmauss professzorhoz küldi a magaslégköri mérések és kutatások módszereinek tanulmányozására. 1913 januárjában hazánkban is elindítja a rendszeres magaslégköri méréseket. Ezzel hosszú időre eljegyezte magát az aerológiai munkával. 1922-ben az Aerológiai Osztályt vezeti és tájékoztatja a légiközlekedést a szükséges meteorológiai adatokról. 1927-ben aligazgató, 1932. június 28-án akadémiai és miniszteri javaslatra Horthy Miklós kormányzó kinevezi az Országos Meteorológiai és Földmágnességi Intézet igazgatójának, melyet 1934. április 30-ig, nyugdíjazásáig töltött be. 1938-ban visszatért az Ógyalla-i Obszervatóriumba, ahol felújította a földmágnesses méréseket. Műszereket javított és fiatalokat oktatott. 1942 végén visszatért Budapestre és rövid betegség után 1943. február 1-én meghalt.

A síremlékre vésett nevek mutatják, hogy ugyanebben a sírban helyezték örök nyugalomra 1993-ban Berkes Zoltánt és feleségét Marczell Györgyit, volt munkatársainkat. Berkes Zoltán a Pázmány Péter Tudományegyetem bölcsész karán matematika – fizika szakon végzett. 1934-ben lépett az Intézet kötelékébe és mint éghajlatkutató kezdte munkásságát. Az Éghajlati Osztály keretén belül már 1938-ban kezdett a távprognosztikával foglalkozni. 1945-ben javaslatot tett Távprognosztikai Osztály felállítására. Az akkori igazgató, Réthly Antal megbízta az osztály megszervezésével és a munkatársak kiválasztásával. Első munkatársai Kadocsa Franciska és Dobosi Zoltán voltak. 1968-ban történt nyugdíjazásáig vezette és irányította az osztályt.

Kollégáink emlékét megőrizzük. Nyugodjanak békében!

***

